

Од команданто
на 2. корпус НОВМ
30-X-10.г.
положај

АРХИВ НА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

30/X-4
МНО. ФНРЈ.
АРХИВ НА ГОДИНО-ОБЗОРНИЦИ НА
Бр. Рг. 18-1/6
И. 233

1630
копије

До Главно штаб на НОВ и ПОМ
/копије на 2. корпус/

Секцијата Прилеп-Битола раз. 1:100.000

На основание заповедта на Г.Ш. да овој корпус го освои гр. Прилеп, уништи непријателот и продужи по посока за Битола со истата задача, иас заминах за 11. дивизија, обзиром да тој задатак на неа падна.

Со штабо на истата дивизија сретнав се во с. Подлес и една одржах састанок и се осведомих за положението во войската и се друго кое ќе неопходно да бидет доведено во ред за ради успешно извршене на предстојачо ќе задатак. На састанок се уверих да войската им ќе врло слабо подготвена, а то ради тоа што се раководствата/почев од штабовете на бригадите па се до долу/врло слаби, загубиле го доверието во својата војска, а од друга страна пак ниту не предузеле за лечене на слабостите на войската. След тоа одржах састанок заедно со штабо на дивизијата со штабовете на бригадите и на истите претресохме ги сите работи во врска со войската и предстојачо задатак и поставивме задачи на штабовете на бригадите, како и на кој начин ќе го поправет положението во своите единици, као и да е тоа немогуће иер борец не се ражат него се стварат. После долгата дискусија со разноразни примери, отидоа од састанок убедени да можат единиците да се учврстат. Војничките раководства горе-долу /со мали изузетци/ задоволжават, рабвирасе да се во нима интензивно работет, но политичките се врло слаби, не си ги познаваат дужностите и друг ред работи и воште врло слабо интересоване покажуваат за своите части и не се приметуват, во покрет-редона можеш со сати да си го бараш полком. на некоја чета или баталон нема да можеш да го намереш иер смети некаде во колоната. Партијата, такожде не се приметуват.

На основание горе изложеното беше наредена интензивна работа со сите раководства и на сите сектори.

Од с. Подлес тргнахме за с. Крстец, од каде наредната вечер префрлихме ждаето Прилеп-Градско каде с. Лениште. При пребакуенето една засада која беше некаде ис Плетвар принуди ги шеети се да неа нападнеме, после чега нашата дивизија се разпрсна и подели на два дела, едниот се префрли за с. Кокре а другиот се врна назад. При оваа положение ползните тачки за напад беа за 9. бригада од с. Кокре со распоред на снагите к. 853, 1005 /на овие коти имаше непријател/, 761, 701 и 640 и со правац на Прилеп-измедиу двете ждаина /за Градско и за Битола/. 11. бригада доби задатак да да остане на положаите Плетвар као засада да пази правац од Градско, пошто предходно ликвидира со снагите кои во моменто беа тамо. Оваа бригада би служела во исто време и као дивизијска резерва, иер по мојата преценка немците немаат да се вратат назад у оган, а и комуникациите беше наредено да се уништат. 10. бригада имаше полазна тачка с. Присат со правац: една част дабничком реком на касарну арт. пука, Кукул, путем-по ждаето и измедиу двете ждаина правац на Прилеп. 8. бригада со полазна тачка с. Забрчани правац на Мажушиште-институтот, Маркови кули с. Варош и у Прилеп. 7. бригада да се постави на положаите Тополчане-Загоране, пошто предходно ликвидира со непријателот кои во моменто ги раше тиее положаии, као засада за обезбедуенје на колоните кои минаваа.

Према изложено распоред единиците тргнаа, секоја по својо правац, на ден 28/29.10. т.г. ујутро во зората оште со мрак отпочнаа ја борбите, кои беа многу жестоки и крвави, а особито за непријателот. 9. бригада, пошто го разби и уништи непријателот на к.к. 853 и 1005 упадна одма у град и води улични борби долго време, каде ќе направила касапница од немците, но неискуство во борбите/слаба ратна вештина/ ги ќе натерала да отступет према полазните коти и влезе во с. Селце. При оваа положение ја наредих против напад на сите сектори на таа бригада, која нареджана беше исполнето и со успех извршено, така да с. Селце беше на йуриш земено, каде паднаа 25 мртви германци. Левото крило на 10. бригада такожде ќе упаднало во градо

но обзиром да нејне десното могло да ги земе касарните и по угле у на 9. бригада и они се напуснале градо. За касарните цел ден је водена борба што врло крвава и непријателот је бил доведен у такво положение да почнал да се предават и дезорганизовал се на сите сектори и нејне имал шанска о брана, што значет да не мује било централизовано командоването. 5. бригада на својо правец завземат маркови кули, а за касарните-институтот водец цел ден крвава борба и ги завзимат и сега ги држет положаите мажучи кийот рит, и бре, а Маркови кули оште сношти се напуснати. 7. бригада овладала је 80 положаите с.с. Тополчани-Загоране /уништив и го непријателот на бр. 120, а и 4. кампона војска која је успела да избегат од Прилеп за Битол такође се уништени. Она ги је уништила сите ~~према~~ ~~према~~ /на ~~према~~ и на линијата /. Вчера је дочекала един влак со војска и отворила жестока ватра на него од сите оружја и орудија и нанела му је големи губици, после чега је успејал да се вrne назад. Други непријателски снаги не се покушали да се пробийат за Прилеп, сигурно ради уроко који го доби војската во влако и на положаите Тополчани-Загорани а и комуникациите им се уништени а без пат не можат да одат возилата услед дождовете. 11. бригада је овладала со положаите Плетвар после трочасовна борба, во која борба има убиен ~~10~~ рането 10 и пленето 30 немци. След завзимането на тийа положај пристигат

една малка колона од десетак возила, меѓу кои и една борна кола и един моторцикл и истата биват поништена, немците побийени и нешто избегано према Трояци. Од возилата знам да има нешто поништено а нешто читаво /борната кола и моторциклот се читави/. Наредено је на оваја бригада да со една част прејдет у настуни марш и го очистет участка Трояци/тамо има малко немци као засада/ и Ракле. Оваја комуникација такође је онеспособена за употреба.

Наредено беше на сите единици да ги тешките орудија постават на маркантните точки-узвишена /Маркови Кули, Кукул на котите каде 9. бригада/ и беше исполнето-направено

Приближителна цифра на непријателските губици се и то: над 150 убиени, околу - 100 ранети и околу 60 пленети и предадени. Нашите пак околу 20 мртви и околу 50 ранети но повецето се леко. Санитето добро функционира, како на фронто така и у позадината. Искрваната такође.

Што не беше оште вчера, во првиот налет, градо завземен криви се најповечко слабите врски. Истите се куриерски што је за командовање на оваков фронт врло се спор и непрактични но и поред се товс неско се успеват да командуват. За оваја сврха исползуван је и телефон.

Штабо на дивизијата је приспособен и дозreo да командува со дивизија по мое мислење. Добро се снаодјат, има искуство и офанзивног је духа. Штабовите пак на бригадите че требе извесни измененија, но това неје у моја надлежност и че биде учинето од одговорните другари за това.

Има појава каде борците, а и каде некои руководиоци, опортунизам "зашто да гинеме кога слободата че нийа донесет савезниците". Земени се мерки преко политичките работници објаснуене на борците значајот на нашата војска и нејната борба, со која борба можеме дигнута глава утре да кажеме да слободата на маке, онийа ја извојува македонската војска, а и на мировната конференција можеме со право да бараме ујединуене на цела македонија и др.

Рачунам да Прилеп ќе бидет превземен и сите усилия во тој смисал ги правам, а и условия за това не да се држам круто. Све је ставено у покрет за извршуене на горнио задатак, па че видиме после ствие какво че стане.

48. дивизија со радиограм ме известуват да Струга је уште во блокада и ~~стайно~~ ~~нападат~~, издал сум поново нареждане да је завземет и проджет на вторио задатак.

Радиограмите ваши не можат да се дешифрират сигурно имате земено некои нова шифранткинија, која неје вична во работата. Заинтересуйте се, ако је возможно, о кого је кривицата. Иас ги сам работам и не можам да ги дешифрирам

С.н.Ф.С.н.Н.

Командант на 2. корпус на НОВМ.
Майор, *Томислав*

ВОЈНО-ИСТОРИСКИ АРХИВ
Бр. Рег. 18-2/6
233